Instytut Pamięci Narodowej - Poznań

https://poznan.ipn.gov.pl/pl7/aktualnosci/160451,Wielkopolski-Wyklety-kpt-Jan-Kempinski-Blysk.html
20.04.2024, 17:47

Wielkopolski Wyklęty kpt. Jan Kempiński „Błysk”

Wielkopolski Wyklęty kpt. Jan Kempiński „Błysk”

Kpt. Jan Kempiński ps. „Błysk” urodził się 4 lutego 1921 r. w Jaskółkach koło Ostrowa Wlkp. Już jesienią 1939 r. rozpoczyna działalność konspiracyjną. W 1940 r. zostaje wywieziony na roboty przymusowe do III Rzeszy. W 1943 r. zostaje aresztowany przez gestapo za sabotaż i wywieziony do obozu koncentracyjnego w Dachau. Podczas transportu ucieka i powraca do okupowanego kraju. Wstępuje w szeregi Armii Krajowej i pod zmienionym nazwiskiem Jan Nowak walczy na terenie Gór Świętokrzyskich oraz Lubelszczyzny. Przybiera wówczas pseudonim „Błysk”. Po zajęciu tych terenów przez Armię Czerwoną w lipcu 1944 r. wstępuje do Milicji Obywatelskiej w Lublinie. Po dwutygodniowej służbie porzuca jej szeregi i rozpoczyna walkę z nowym komunistycznym okupantem. Wstępuje do oddziału PAS NSZ Mieczysława Pazderskiego „Szarego” i walczy w jego szeregach, aż do jego rozbicia. Na przełomie lipca i sierpnia 1945 r. powraca w rodzinne strony.

Nawiązuje kontakt z działającą na tym terenie Wielkopolską Samodzielną Grupą Ochotniczą „Warta” i od jej dowódcy ppłk. Andrzeja Rzewuskiego ps. „Hańcza” otrzymuje zadanie zorganizowania oddziału zbrojnego. Główną jego siłę stanowią wówczas plutony dowodzone przez por. „Alego” i por. Czesława Rudaka „Gałązkę”. Pierwszą akcję bojową oddział przeprowadza w Dobrzycy 25 września 1945 r., opanowując posterunek MO, pocztę i gorzelnię. W nocy z 6 na 7 października 1945 r. w Krzywosądowie żołnierze „Błyska” zatrzymują samochód z trzema działaczami PPR z Ostrowa Wlkp., których po przesłuchaniu rozstrzelano w okolicach leśniczówki w Korytach. 9 października 1945 r. oddział „Błyska” przeprowadza akcję w Sulmierzycach, zajmując budynek UB i posterunek MO oraz w Odolanowie opanowując placówkę MO i pocztę. 10 października 1945 r. w Kuczkowie żołnierze „Błyska” zatrzymują Tadeusza Palaka, szefa PUBP w Jarocinie, jego zastępcę

Kazimierza Sikorskiego oraz dwóch oficerów MO z Poznania oraz żołnierza ludowego WP. Po przesłuchaniu funkcjonariuszy UB rozstrzelano w lesie koło Sośni, a pozostałych puszczono wolno. W nocy z 10 na 11 października 1945 r. oddział pod dowództwem „Alego” atakuje więzienie w Koźminie. W nocy z 15 na 16 października 1945 r. oddział „Błyska” rozbija posterunek MO w Koźmińcu, a 16 października 1945 r. w Kolonii Kościelec ściera się z dwiema Grupami Operacyjnymi KBW-UB z Kalisza i Ostrowa Wlkp. W wyniku potyczki partyzanci tracą 1 zabitego i 2 rannych, a I Grupa Operacyjna 4 ludzi. Dwa dni później oddział likwiduje działacza PPS z Raszkowa Czesława Kolendę.

22 października 1945 r. oddział „Błyska” opanowuje Odolanów. Po wyjeździe partyzantów z miasta dogania ich grupa operacyjna NKWD-KBW-UB. W wyniku półgodzinnej potyczki oddział zostaje rozbity, śmierć ponosi 24 partyzantów. Dowódcy udaje się uciec. Kpt. Jan Kempiński „Błysk” zostaje zatrzymany 17 grudnia 1945 r. w Poznaniu przez funkcjonariuszy MO i po wstępnym przesłuchaniu przekazany UB. Od 29 kwietnia 1946 r. w świetlicy KW MO w Poznaniu toczy się proces przeciwko „Błyskowi” i jego 21 towarzyszom. 4 maja 1946 r. Wojskowy Sąd Rejonowy w Poznaniu skazuje Jana Kempińskiego na karę śmierci, utratę praw publicznych na zawsze oraz przepadek całego mienia. Jan Kempiński zostaje rozstrzelany 21 czerwca 1946 r. o godzinie 12.00 w Poznaniu. Egzekucję wykonuje funkcjonariusz UB Jan Młynarek. 22 września 1992 r. Sąd Wojewódzki w Poznaniu unieważnia wyrok z 4 maja 1946 r.

PLIKI DO POBRANIA

Wielkopolski Wyklęty kpt. Jan Kempiński „Błysk” (pdf, 11.26 MB) 28.02.2022 13:00